

Greenpeace, küresel ısınma konusunda kamuoyunun dikkatini çekmek amacıyla Ağrı'da temsili bir Nuh'un Gemisi inşa etti.

Yeşil Barış Çevre İçin Savaşıyor

Başarılı bir çevre kuruluşu olarak dünyanın yaklaşık 400 ülkesinde faaliyet gösteren Greenpeace'i bu sayımızda büyüteç altına aldık. Temiz ve barışçıl bir dünyada yaşamayı hedefleyen ve Türkçe karşılığı "yeşil barış" olan Greenpeace, çevre için bakın nelere karşı savaşıyor...

1971'den bu yana dünyanın dört bir yanında çevre katliamlarına karşı güçlü bir mücadele veren Greenpeace, çalışmalarını bağımsız olarak sürdüren, devletlerden, şirketlerden ya da siyasi partilerden bağış ve sponsorluk kabul etmeyen bir çevre kuruluşu. Amerika'nın Alaska eyaletinde yapılan nükleer denemeleri protesto etmek isteyen bir avuç insanın, kırık dökük bir tekne kiralayarak Amchitka'daki nükleer deneme sahasına doğru yola çıkmasıyla kurulan Greenpeace, bugün dünyanın 400 ülkesinde faaliyet gösteriyor. Ekolojik endişelerden ve nükleerden arınmış bir dünyada yaşamak isteyen insanlardan kurulu olan Greenpeace bu amacını gerçekleştirebilmek ve sesini duyurabilmek için her gün sayısız eylemle çevreye zarar veren etkenlere tepkisini gösteriyor, destek toplamaya çalışıyor. Kurumun çevre korumaya dikkat çekmek için düzenlediği eylemler, bazen o kadar yaratıcı oluyor ki, zaman zaman eylemin nedeniyle

değil de yapılış biçimiyle bile haber oluyor. Siz de zihninizde bir yoklarsanız; Greenpeace gönüllülerinin işlek caddelerde birbirlerini zincirledikleri, yüksek binalara tırmanarak pankart açtıkları eylemleri ve bunun gibi pek çok renkli protesto sahnesini kolaylıkla hatırlarsınız. Türkiye'nin Greenpeace'le tanışması da yine böyle bir eylem sonucunda olmuştur. 1992 yılında dönemin hükümetinin aldığı bir kararı protesto etmek için rotasını ülkemizden yana çeviren Greenpeace üyeleri, Sirius isimli gemileriyle İzmir Limanı'na yaklaştıklarında bir pankart açarlar. Bu pankartta Türkiye'de nükleer santral kurulması planına karşı çıktıkları yazılıdır. Bu protestonun etkisi ne kadardır bilinmez ama sonuçta nükleer santral planı iptal edilir. Sonradan devam eden kontaklar, Türkiye'de evinden çalışan gönüllü kampanyacılar derken, önce 1995 yılında Malta merkezli Greenpeace Akdeniz Bölgesel Ofisi, iki yıl sonra da İstanbul'daki şube açılır. Şu anda Akdeniz Bölgesel Ofisi

Türkiye, Lübnan ve İsrail'deki şubelerinde aktif kampanyalar sürdürüyor.

Türkiye'de bugüne kadar neler protesto edildi, ne kazanıldı?

Türkiye'de faaliyet göstermeye başladıktan sonra sayısız eylemler ve yoğun çalışmaları sonucunda Greenpeace ülkemizde birçok başarıya imza atı ve atmaya da devam ediyor. Bunlardan bazılarını şöyle sıralamak mümkün:

- 2000 yılında, "Nükleer Karşıtı Platform" ile birlikte yapılan etkinlikler sayesinde, Türkiye'deki nükleer enerji ihalesinin iptali,
- 2003 yılında Türkiye hükümetinin gelişmiş ülkelere gelişmekte olan ülkelere yapılan "Tehlikeli Atık Ticareti"ni önleyen Basel Anlaşması'ndaki değişikliği onaylaması
- 2005 yılında, yıllar boyu süren lobi faaliyetleri ve Rüzgâr Enerjisi Raporu'nun yayınlanmasının ardından, Türkiye Meclisi'nin ilk Yenilenebilir Enerji Yasası'nı yürürlüğe koyması,
- 2006 yılında Türkiye'ye sökülme üzere getirilen Otapan isimli geminin, Greenpeace Türkiye, Hollanda ve yerel inisiyatiflerin çabaları ile Hollanda'ya geri gönderilmesi,
- 2007 yılında Cumhurbaşkanı'nın nükleer yasayı veto etmesi.

Gönüllü desteği

Greenpeace'e maddi ve manevi olmak üzere iki şekilde destek verilebiliyor. Greenpeace Akdeniz Bölgesel Ofisi'nin Türkiye'de 15 binden fazla, Akdeniz bölgesinde 40 bine yakın maddi destekçisi var. Dünya çapında ise bu rakam 3 milyona yaklaşıyor. Yıllık finansal raporlar web sitesi aracılığı ile şeffaf bir şekilde yayınlanıyor. Manevi destekçiler ise tecrübe ve yetenekleri doğrultusunda kampanyalara araştırmacı, tercüman, web tasarımcısı vb. konularda yardımda bulunuyorlar.

En büyük sorun küresel ısınma

Dünyada yerel ve global kampanyalar yürüten Greenpeace'in global kampanyaların, belki de en önemlisi, dünyamızın karşı karşıya kaldığı küresel ısınmayı konu alan

çalışmaları. Türkiye'ye baktığımızda ise üç büyük kampanya ile karşılaşılıyor.

• Enerji ve iklim değişikliği kampanyası

Bu kampanyanın hedefi, ülkelerin enerji politikalarını değiştirerek petrol, kömür, doğalgaz gibi fosil yakıtlar yerine rüzgâr, güneş, jeotermal gibi temiz ve sürdürülebilir enerji kaynaklarına geçilmesini sağlamak. Bu sebeple Kyoto Protokolü'nün imzalanması için lobi faaliyetleri yürütülüyor.

• Nükleer silahsızlanma kampanyası

Ortadoğu'da nükleerden arındırılmış bir bölge oluşumu için Türkiye'de İncirlik Hava Üssü'nde bulunan ABD'ye ait 90 adet nükleer silahın sökülmesi ve ABD'ye iade edilmesi hedefleniyor.

• Denizler kampanyası

Üç kıtayı birleştiren ve müthiş zengin bir deniz yaşamına sahip olan Akdeniz, aşırı ve yasadışı avlanma, kirlilik ve iklim değişikliği gibi tehditlerle karşı karşıya. Bir deniz rezervleri (parkları) ağının oluşturulmasını, Akdeniz'in barındırdığı ve yaşamları ona bağlı olan insan ve hayvanların sağlığı ve yaşamlarının korunmasını sağlayabileceğine inanan Greenpeace'in kampanya hedefi, Akdeniz'in yüzde 40'ünün deniz koruma alanı ilan edilmesini mümkün kılmak.

Greenpeace'in eylemleri her zaman renkli ve dikkat çekici görüntülere sahne oluyor.

Türkiye'de Çevre Bilinci Her Geçen Gün Artıyor

Greenpeace Türkiye Genel Direktörü Ahmet Bektaş, Türkiye'de çevreci faaliyetlere insanların yaklaşımının istenilen düzeyde olmasa da her geçen gün arttığını söylüyor. Özellikle Greenpeace'in 10 yıldır dikkat çekmeye çalıştığı küresel ısınma gerçeği insanların yüzüne çarpmaya başlayınca, çevre ile ilgili sorunların gündemde yer almaya, halk ve sivil toplum kuruluşlarının da daha etkin çalışmaya başladıklarını belirten Bektaş, yine de bu alandaki kanunların ve denetimlerin yeterli olmaması sebebiyle çevre suçlarının işlenmeye devam ettiğini söylüyor. Bektaş, bu durumun düzeltilmesi için yapılması gerekenleri ise şöyle sıralıyor: "Çevreye karşı işlenen suçlara dur diyebilmek, sadece

Greenpeace gibi STK'ların faaliyetleri ile mümkün olmayacaktır, sorunda payı olan herkesin -hepimizin - üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmesi gerekiyor. Devletin, vatandaşının en temel hakkı olan "temiz bir çevrede yaşamak hakkı"nı sonuna kadar savunması, bu sebeple gereken yasal düzenlemeleri ve denetimleri yapması çok önemli. Bireylerin ise, işlenen çevre suçlarına karşı sessiz kalmaması ve yanlışların düzeltilmesi için bir kampanyacı gibi davranarak baskı kurması lazım."

